

מסורת הש"ס

(א) ועירובין ד: ד"ב טו: (ב) גפי' חוס' מגילה א' ד"ה (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כ"א) (כ"ב) (כ"ג) (כ"ד) (כ"ה) (כ"ו) (כ"ז) (כ"ח) (כ"ט) (ל)

תורה אור השלם
1. למנצח על אילת
הקדש מומור לרוד:
התלים ככ א

הגהות הב"ח
(א) ר"י ד"ה א"ש ת"פ
על ימות הוסיף
המחממה את החלה:

רבינו חננאל

שילוח דקיימא פי' אחרת
הקיי' כלומר העולם
כילו הם ואפילו הוסיף
עכשיו [עט] מחמת
שוף, אישכא דסיחורא, פי'
החמת של סחוי אילולי
שהיא חזקה [לא היתח]
מתגברת על הקרה שיש
בשמים, כמו הגורר וצוין
אילולי שמעבריהו כצעים
הרבה ואש חזקה אש
החמה טעם ליה שחיבור
החמה מפעל לכאן ולכאן
שנאמר למנצח על אילת
השחר, משל השחר
כעשירי, מה אילת קרינה
מפצילת לכאן, ולכאן
כך השחר מפעל לכאן
ולכאן, וירושלמי א"ר
גינאי מאילת השחר עד
שירור המזרח ארם הנהר
ד' מילין, ומשאר המזרח
עד שנתן החמה ארם
הנהר ד' מילין, שאמר
השמש יצא על הארץ
ולוט בא צעורה ואמר
לירי חזי לי הויה תארא
ורור ר' מילין, וכמו השחר
עלה ויצאו המלאכים,
היה לו לומר כמו השחר
עלה וכתב וכמו, מילה
דרמאי לחברתה, כסם
שמשאוי המזרח מהלך
ד' מילין [כך מאילה השחר
עד שירור המזרח ד'
מילין], שחמת את המזרח
והוציאנה לבית השמים.
פי' טעו חזו תימור של
לכנה ורמו שהארץ המזרח
ושחמת את המזרח והיה
לילה, וכתוב את הכבש
אחר תעשה בבקר, לפיכך
נפסל והוציאנה לבית
השרפה, ואיך יאמרו למתני'
בבבלי וכן הכפירים כי
לא תמצא הלכה בעלה
במזרח קרוב ליום אלא
[בסוף] קרוב ליום אלא
הכפירים הלכה שיקטע
שתי שעות קודם השחר,
הני אביר דר' אבין לא זו
בלבד אלא אפילו במזח
שנקטעה בלילה שיתוף,
כלומר כיוון שתקדשה
שלא כמנהג נפסלה, רמ"ל
שור קדשין אפילו שלא
בזמנא.

אמר להם הממונה פרק שלישי יומא

כ"ט

מוסף רש"י

הרהורי עזירה. תחת נשים קשים להכניס את נשרו יומר מגופו של מנשה: ריחא דבישרא. המריח נשך לני קשה לו ריח מאד שמחאה לו: שיליה דקייטא. אלוט שהוא סוף הקיץ קשה מקייטא. קשה חזונו ממזג הקיץ של מזגו לפי שכבר נתמחם כל האויר וגוף הנריות כחוס הקיץ שעבר עליו ממיד מתחמם

הרהורי עבירה קשו מעבירה וסימניך ריחא דבישרא שיליה דקייטא קשיא מקייטא וסימניך תנורא שגירא אישתא דסיתוא קשיא מדיקייטא וסימניך תנורא קריא מינמר בעתיקתא קשיא מחדתא וסימניך טינא בר טינא א"ר אבהו מ"ט דרבי דכתיב י' למנצח על אילת השחר מה אילת זו קרינה מפצילות לכאן ולכאן אף שחר זה מפציע לכאן ולכאן א"ר זירא למה נמשלה אסתר לאילת לומר לך מה אילת רחמה צר וחביבה על בעלה כל שעה ושעה כשעה ראשונה אף אסתר היתה חביבה על אחשוורוש כל שעה ושעה כשעה ראשונה א"ר אמי למה נמשלה אסתר לשחר לומר לך מה שחר סוף כל הלילה אף אסתר סוף כל הנשים והיא איכא חנוכה וניתנה לכתוב קא אמרין הניחא למאן דאמר אסתר ניתנה לכתוב אלא למאן דאמר ו' אסתר לא ניתנה לכתוב מאי איכא למימר מוקים לה כר' בנימין בר יפת אמר ר' אלעזר דאמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר למה נמשלו תפלות של צדיקים כאילת לומר לך מה אילת זו כל זמן שמגדלת קרינה מפצילות אף צדיקים כל זמן שמרבין בתפלה תפלות נשמעת: שחמו את התמיד: אימת אילימא בשאר ימות השנה לא סגיא דלאו כהן גדול אלא ביום הכפורים מאור הלכנה מי איכא הכי קאמר וביום הכפורים כי אמר ברק ברקאי הורידו כ"ג לבית המבילה ו' תני אבהו דרבי אבין לא זו בלבד אמרו אלא אף מליקת העוף וקביצת מנחה בלילה תשרף בשלמא עולת העוף מאי דהוה הוא אלא קומין נהרדה

אלא אפילו עולת העוף שנמלקה ומנחה שנקטעה תצא לבית השריפה. משמע דמטוס דנעשו בלילה ומימה מיופוק ליה מטוס דקרנו קודם לתמיד של שחר ואמרין [למן דף לז]. מניין שלא יחא דבר קודם לתמיד של שחר דכתיב העולה עולה ראשונה וכן צפ"ק דעירובין (דף ג.) דלומר שלמים

ששחטן קודם פתיחת דלתות ההיכל פסולין שנאמר ושחטו פתח אהל מועד ולמה לי קרא מיופוק ליה דקודם תמיד שחטן דכיון דלא נפתחו דלתות ההיכל א"כ לא נשחט התמיד דלע"ג דלא כתיב ציה ושחטו פתח אהל מועד משלמים גמרי' דלא לשחוט ליה אלא בזמן שהוא פתוח כדתנן בתמיד (דף ג:) לא היה השוחט שוחט עד שהיה שומע קול שער הגדול שנפתח מיהו יש לדמות ההיא כשנפתחו הדלתות ושחט התמיד ושזי סגורו דלתים וי"ל דליטריך קרא למיפסל משום שחטתיה דלי מטוס קודם התמיד ההוא בהקטרה דווקא איירי כדמוכח בר"פ תמיד נשחט (פסחים דף טז.) ועוד דכתיב קרא דוערך עליה העולה איירי בהקטרה ועוד אור"י דהא דלמר שלא יחא דבר קודם לתמיד היינו למנוה והכי איחא כדנ"ו (ב"ב פ"ג) התכלת ממזוח דף מט: והא דלא פסלינן בשמעתא מטוס דהוי קודם אלא כשחטתיה כדכתיב ושחטו אהל במליקת וקמילה לא והשתא לנאי דלמרין העולה עולה ראשונה אינו אלא למנוה א"כ עליה השלם כל הקרבנות ומי לא היה אלא למנוה ומימה דלמר כפ"ס אלו דברים (פסחים דף עג:) שחטו ונדע שמטו בעלים את ידם יחא לבית השריפה ואי אמרת לא בעי עקירה פסולו מחמת מאי קא הוי מטוס דשחטו אחר תמיד של בין הערבין וכו' הא אמרין דלמנוה בעלמא וי"ל אם הקריבו כשר אכל אסור להקריב האימורים אחר התמיד ולהכי יחא הנשך לבית

לא זו בלבד אמרו. תמיד שנשחט בלילה יחא לבית השריפה, אלא אף מליקת העוף וקביצת מנחה. ולאו קרינ תשוב הוא דלאן נאחז כתיב, אם נעשו בלילה יחא לבית השריפה (מנחות פ. א.)

תוס' ישנים

ריחא דבישרא. נשך שחטן עקשה למרחק כי וחיטו אפילו יומר מוטל: אלא מליקת העוף וקביצת מנחה. ולאו קרינ תשוב הוא דלאן נאחז כתיב, אם נעשו בלילה יחא לבית השריפה (מנחות פ. א.)

השריפה וא"ת ויעלה וילין אוחז נראשו של מנחם ויש לומר דסבר כמ"ד ליה מועלת נראשו של מנחם דפלוגחא דאמוראי היא צברק המנחם מקדש (בבבלי דף פז.) ודילמא הוא אמורא דלמר התם לא בעי עקירה סבר כוומיה ואם תאמר אכתי אמאי יחא לבית השריפה נשחתי נשך צוריקת דס בלא הקטרת אימורים דכיון דלא אפשר להקטירם נימא עשאו כמי שנטמאו או שאבדו וכי האי גוונא קאמר בר"פ תמיד נשחט (פסחים דף עג.) לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא דלמר מחמת כפורים כל ימות השנה טובל ומיימי נפלאו אחר התמיד ואוכל בקדשים לערב וקאמר התם דמלינה נראשו של מנחם ופריך מכדי כל כמה דלא אחקטרי איברים לא מתחילי נשך וכו' עד שעשאו כמי שנטמאו אימורים או שאבדו וי"ל שאני הכא דכיון דמשכו בעלים את ידם לא מוז מעיקרא אימורים להקריבה הלכך לא משחתי נשך צוריקת דס לחודיה אכל התם כיון דהוה חזי להקריבו קודם התמיד אע"פ שהממין עד אחר התמיד והשתא לא מלי לקריביה אמרין שפיר עשאו כמי שנטמאו או שאבדו אי נמי התם דשחטו ונדע שמטו בעלים ידם אסור לזרוק דס מדרבנן גזירה דילמא אהו להקטיר אחר התמיד ורבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אלא הקרבן פסול מחמת שאסור לזרוק דס דלמחילה מטוס גזירה נוחא מה שמקשה ריב"א דצברק התכלת (מנחות דף מט:) משמע דלעו אלא למנוה וצומספתא (פ"ד) דפסחים תניא כל הקדשים שהקריבין קודם תמיד של שחר או שעכבן אחר תמיד של בין הערבין פסולין והשתא אי אמרין דההוא פסול דרבנן נוחא ועוד מן צברק תמיד נשחט (פסחים דף עג.) דקאמר ר"ש ושאר כל הוצאים ששחטן על המזבן בזמן

קא סלקא דעמיה הורידו כהן גדול לבית הטבילה סיפא דמתמינן הוא וביום שטעו לשחוט את התמיד בלילה קאמר הורידו כ"ג לבית הטבילה לשחוט תמיד אחר הטבילה אימת היה האי טעו: אי נימא כשאר ימות השנה. דלאו יוה"כ ובסוף אחד מן החדשים כשהלכנה זומחת סמוך לעלות השחר: לא סגי דלאו כהן גדול. לא דיי עבודת שאר ימים דלאו ככהן גדול: מאור הלכנה מי איכא. ללמנוה סמוך לשחר: ה"ק וביום הכפורים כי אמר צברק ברקאי כו'. והוציאנה לבית השריפה מסקנא דמילתא הוא והורידו כ"ג מילתא כזאפיה כפסיה היא ומהדר לאורוי נסדר עבודה דיוה"כ והכי קאמר כשהרואה אומר נרקאי היו מורידין כ"ג ביה"כ לבית הטבילה שחירת: לא זו בלבד. לא זנה נכדו שנשחט בלילה אמרו ישרף: אלא אף מליקת העוף וקביצת המנחה בלילה שערף. דגמרי להו משחטת דמליקת העוף וקביצת מנחה במקום שחטת הוצאים הם: מאי דהוה טוב. אי אפשר להחזירה: הוא

וא"ת הא אמרין מנחות (דף מד:) וצריכ' תענית ומנחתם ונפסיה בלילה כי האי גוונא כרבינן צברק שני דתמורה (דף טז.) ומפליג בין מנחת נפסיה כהאם פס הוכח בלילה כפי עממא: